

Lektion: Den enda stunden av Johan Ludvig Runeberg

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Svenska 1

Tema: Tidens flykt och introspektion

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Läsa och analysera skönlitteratur, däribland romaner och lyrik.	Eleven kan läsa, reflektera över och göra enkla sammanfattningar av texter samt skriva egna texter som anknyter till det lästa.
Reflektera över hur litteraturen skildrar och förmedlar teman och känslor.	Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för några samband mellan olika verk genom att ge exempel på gemensamma teman och motiv.
Skriva argumenterande texter och andra typer av texter.	Eleven kan skriva argumenterande text och andra typer av texter, som är sammanhängande och begripliga samt till viss del anpassade till syfte, mottagare och kommunikationssituation.
Diskutera litterära verk och deras betydelse.	I sitt arbete värderar och granskar eleven med viss säkerhet källor kritiskt samt tillämpar grundläggande regler för citat- och referatteknik.

[Lgr 22, Svenska 1]

Lärlarledda instruktioner

1. Introduktion till Johan Ludvig Runeberg (10 min)

- Presentera Johan Ludvig Runebergs liv och verk.
- Diskutera Runebergs betydelse i den svenska litteraturen.
- Ge en översikt av "Den enda stunden" och dess teman.
- Fokusera på tidens flykt och introspektion i texten.

2. Läsning av "Den enda stunden" (15 min)

- Läsa texten tillsammans i klassen.
- Markera viktiga delar av texten som berör tid och introspektion.
- Diskutera initiala tankar och känslor kring texten.

3. Gruppdiskussion om textens teman (15 min)

- Dela in eleverna i små grupper.
- Diskutera hur tidens flykt framställs i texten.
- Reflektera över hur introspektion skildras och dess betydelse för människan.
- Samla upp gruppernas tankar i helklass.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta lektionen och diskutera vad som lärt sig.
- Ställ frågor som hjälper eleverna att knyta an till sina egna livserfarenheter.
- Be eleverna att skriva ner en kort reflektion om texten.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Tidsaspektens påverkan:** Diskutera hur tidens gång påverkar våra tankar och känslor, och hur det framställs i litteraturen.
- **Introspektiv litteratur:** Utforska betydelsen av självreflektion i litterära verk och hur det kan påverka både karaktärer och läsare.
- **Symbolik och teman:** Identifiera och analysera de symboler som används för att representera tid och introspektion i Runebergs verk.
- **Språk och stil:** Studera språkliga medel och stilistiska val som Runeberg gör för att förstärka sina teman.
- **Litterär analys:** Träna på att göra en litterär analys av texten och diskutera dess djupare betydelser.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Introspektion	Självreflektion och granskning av egna tankar och känslor.	Från latin "introspicere" (titta in)
Flykt	Rörelse bort från något, kan syfta på tidens bortgång.	Från fornnordiska "flýgr" (flyga)
Reflektion	Eftertänksamhet, att tänka efter och analysera.	Från latin "reflectere" (att vända tillbaka)
Symbolik	Användning av symboler för att representera idéer och teman.	Från grekiska "symbolon" (tecken)

Diskussionsfrågor

A. Tänk på en tid i ditt liv där du har känt att tiden flödar snabbt eller långsamt. Hur påverkade det dina känslor och beslut? Kan du dra paralleller till Runebergs text?

B. Om du kunde stanna en viss stund i ditt liv, vilken skulle det vara och varför? Hur relaterar detta till temat av tidens flykt och hur vi upplever våra minnen?

C. Diskutera hur introspektion kan vara både en styrka och en svaghet. Kan för mycket reflektion leda till osäkerhet eller ångest? Hur skildras detta i litteraturen?

Aktivitet

Eleverna delas in i par och får i uppgift att skapa en kort presentation där de tolkar ett stycke av "Den enda stunden". De ska diskutera hur tidens flykt och introspektion framställs i den valda delen och illustrera sina tankar med egna exempel eller konstverk. Presentationen ska vara 3-5 minuter lång och kan inkludera visuella hjälpmedel som bilder eller citat från texten. Efter presentationerna hålls en gemensam diskussion där alla får ge feedback och ställa frågor.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad handlar "Den enda stunden" om?	Temat handlar om tidens flykt och introspektion.
Vilka känslor väcker texten hos dig?	Olika elever kan ha olika känslor; exempelvis melankoli.
Hur skildras tidens påverkan i texten?	Genom beskrivningar och reflektioner av karaktären.
Vilka symboler används för att representera tid?	Exempelvis natur, årstider eller specifika händelser.
Vad betyder introspektion?	Självreflektion och granskning av egna tankar.
Hur kan vi koppla temat till vår vardag?	Genom att reflektera över våra egna livsöden och minnen.
Vilken del av texten tyckte du var mest intressant?	Varierar mellan eleverna beroende på personlig koppling.
Hur kan vi använda dessa teman i vår egen skrivning?	Genom att integrera introspektion och tidsperspektiv.

Hemuppgift

Skriv en kort uppsats där du reflekterar över ett minne som är kopplat till temat tidens flykt och introspektion. Beskriv minnet noggrant och analysera hur det har påverkat dig, samt hur det relaterar till Runebergs "Den enda stunden". Uppsatsen ska vara 1-2 sidor lång och ska inkludera egna tankar samt eventuella litterära referenser.

Citat

"Tiden är en skapelse av människan, en av mänsklighetens största gåvor." – Albert Einstein (1879-1955). Detta citat kan knytas till lektionen genom att diskutera hur vi upplever tid och hur den påverkar våra liv och beslut, liksom i Runebergs verk där tidens flykt är central.

Tags: [Lektion](#)